

Inleiding

Het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) beschrijft alle regels ter voorkoming van aanvaringen op de openbare wateren in Nederland. Om dit 250 pagina's tellende boekwerk bruikbaar te maken voor recreatieve zeilers, beperken we ons tot een samenvatting van de meest voorkomende regels.

In deze module worden de belangrijkste uitwijkregels beschreven; de meest voorkomende geluidssignalen, de verlichting en optische tekens van kleine zeilboten en enkele veel voorkomende verkeerstekens.

Het Binnenvaartpolitiereglement geldt op de openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan, met uitzondering van:

- de Boven-Rijn, de Waal, het Pannerdensch Kanaal, de Neder-Rijn en de Lek;
- de aan de onder a genoemde vaarwegen gelegen havens, laad- en losplaatsen en recreatieplassen, met uitzondering van de voorhavens van sluizen;
- de Westerschelde met haar mondingen;
- het Kanaal van Terneuzen met de buitenvoorhavens te Terneuzen;
- de Eemsmonding, zoals bedoeld in het Eems-Dollardverdrag;
- de Nederlandse gedeelten van de gemeenschappelijke Maas; en
- de zeewaarts van de in het tweede lid vermelde lijn gelegen wateren.

Op deze Nederlandse gebieden (rood ingekleurd op de kaart) gelden andere reglementen.

Uitwijkregels

Hieronder volgt een selectie uit het BPR van de 6 belangrijkste uitwijkregels die voor kleine zeilschepen gelden. De volgorde is belangrijker, want regel 1 gaat voor regel 2, enz.

1. Goed Zeemanschap

Verplicht afwijken van de regels indien de veiligheid of de goede orde van de scheepvaart in gevaar is.

2. Stuurboordswal

Een kruisend schip moet voorrang verlenen aan een schip dat de zijde van het vaarwater aan stuurboord houdt.

3. Klein wijkt voor groot

Kleine schepen moeten wijken voor grote schepen. Onder een groot schip wordt verstaan:

- een schip langer of gelijk aan 20 meter;
- een sleepboot dat een groot schip sleept of assisteert;
- een passagiersschip dat meer dan 12 personen mag vervoeren (gele ruit);
- een veerpont;
- een vissersschip dat vist;
- een duwbak.

4. Motor wijkt voor spier, wijkt voor zeil

Motorschepen wijken voor zeilschepen.

Motorschepen wijken voor "door spierkracht voortbewogen schepen".

Door spierkracht voortbewogen schepen wijken voor zeilschepen.

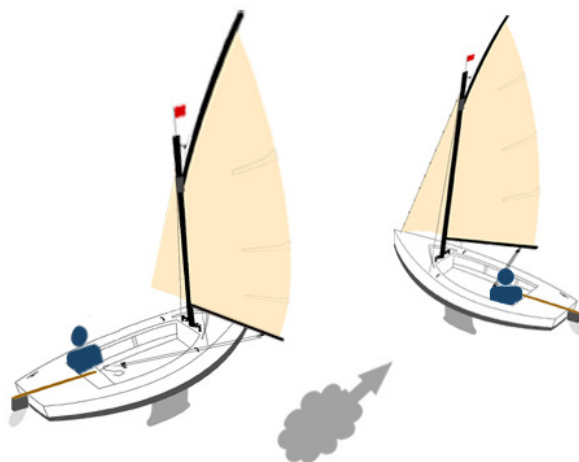
5. Zeil over stuurboord wijkt voor zeil over bakboord

Zeilschepen met hun zeil over stuurboord wijken voor zeilschepen met hun zeil over bakboord.

6. Loef wijkt voor lij

Zeilschepen die zich aan de loefzijde van een andere zeilboot bevinden moeten wijken.

Regel 6 wordt ook wel eens de "Bek-in-Nek" regel genoemd. De rug van de roerganger is bij open zeilboten altijd iets naar loef gedraaid en het gezicht is altijd iets naar lij gedraaid. Bij kruisende koersen houdt dit in dat de roerganger die een andere roerganger is zijn nek kijkt moet wijken. Dit verklaart de regel, omdat de roerganger de lezijde het vaarwater (achter zijn rug) minder goed in de gaten kan houden dan de loefzijde.

Geluidsseinen

Geluidsseinen worden gegeven op de scheepstoeter en worden uitgedrukt in korte en lange stoten.

- Korte stoot, tijdsduur ongeveer 1 seconde.
- Lange stoot, tijdsduur ongeveer 4 seconden.

De tijdsduur tussen opéenvolgende stoten bedraagt ongeveer 1 seconde.

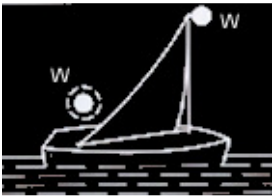

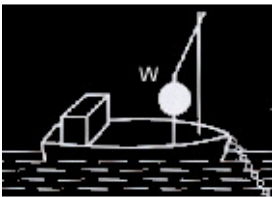
Het BPR verplicht kleine schepen het geven van de volgende geluidsseinen:

■	1 lange stoot	“Attentie”
■ ■ ■	Herhaalde lange stoten	“Noodsein”.
■ ■ ■ ■	4 korte stoten	“Ik kan niet manoeuvreren”

Naast de verplichte seinen mogen kleine zeilschepen ook andere seinen geven. Een interessante is:

■ ■ ■	lang-kort-lang	Verzoek tot het bedienen van een brug of sluis.
-------	----------------	---

Verlichting en optische tekens

	een klein zeilschip korter dan 7 meter , zoals een Valk, moet een rondom schijnend wit licht (b.v. een stormlantaarn) in de top van de mast voeren. Daarnaast moet het bij gevaar voor aanvaring met een ander schip een tweede licht (b.v. een zaklamp) tonen.
	Een klein zeilschip (korter dan 20 meter) mag de boordlichten (dit zijn altijd de groene en rode lichten) en het heklicht (altijd wit) verenigd in één lantaarn in de top van de mast voeren. Het rode boordlicht schijnt altijd naar bakboord en het groen boordlicht schijnt altijd naar stuurboord. Boordlichten zijn bij veel schepen verplicht en bieden het voordeel dat je ‘s nachts kunt zien welke richting het schip op vaart. Het heklicht schijnt altijd naar achteren, waarmee de kleurencirkel rond is.
	Een klein zeilschip (korter dan 20 meter) moet boordlichten (rood en groen) voeren. Deze mogen in de top van de mast verenigd zijn met een heklicht (zie hierboven), maar de lichten mogen ook onafhankelijk zijn bevestigd op het voordek en op het achterdek. Wel moeten de lichten gezamenlijk de gehele cirkel beschijnen.
	Een voor anker liggend klein schip (korter dan 20 meter) moet een rondom schijnend wit licht voeren. Overdag moet een ronde zwarte bol (de ankerbol) in de mast worden gehesen.

Controle vragen

Klein zeilschip

Binnenvaartschip (langer dan 20 meter)

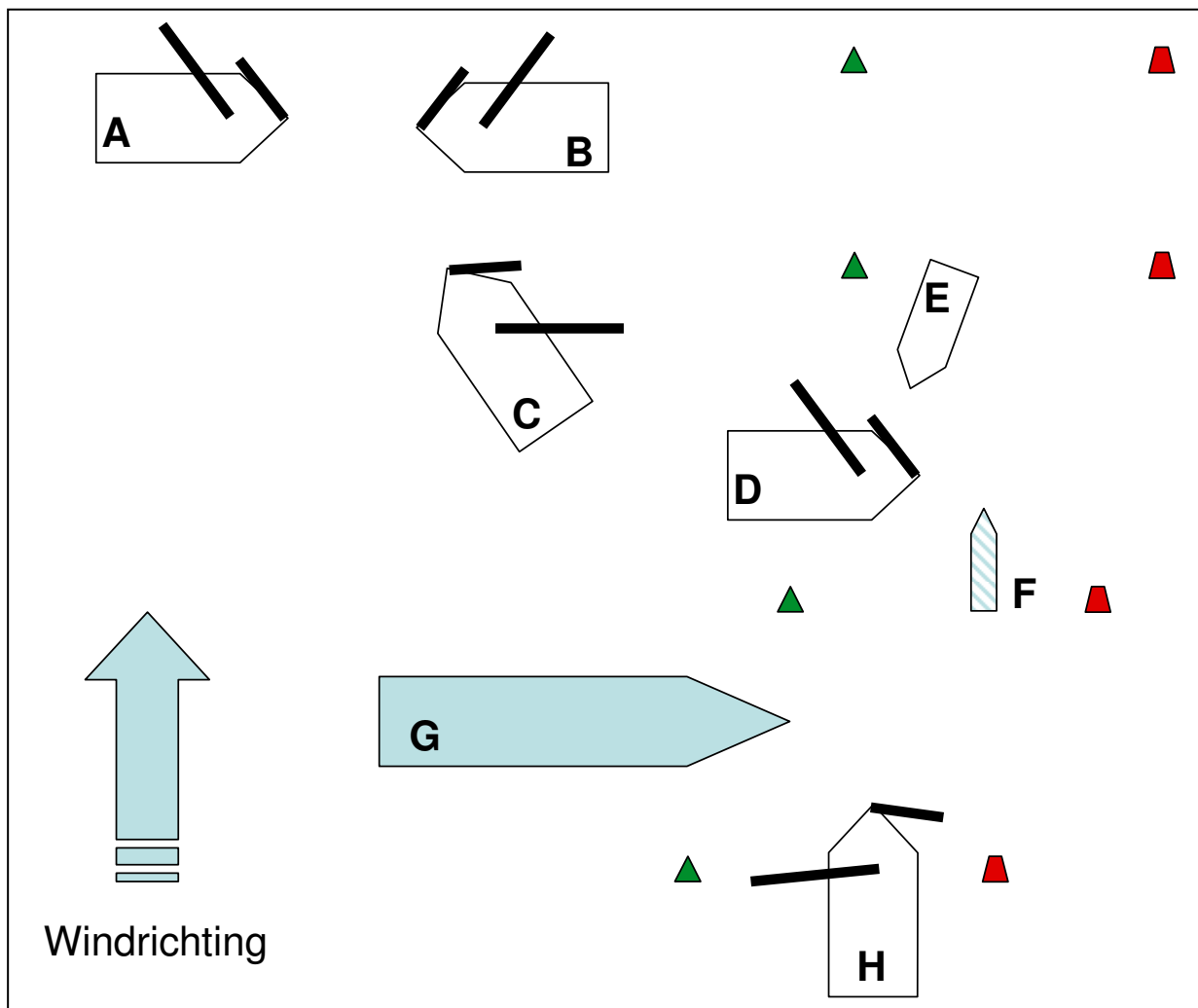
Kleine motorboot

Kano

Betonde vaargeul. Dit is een vaarwater, gemarkeerd met rode en groene boeien, dat een doorgaande vaarroute markeert met een minimum diepte.

Vul het antwoordblad in met behulp van bovenstaande tekening. Verplaats je in iedere situatie en bepaal welk schip moet wijken en waarom.

Antwoordblad

Schip	Schip	Wie wijkt	Reden
A	B		
A	C		
D	E		
D	F		
E	F		
G	H		
H	F		